

Συνδικαλισμός, κομματισμός κι αναξιοκρατία, τα τρία δεινά της ελληνικής εκπαίδευσης

Ένα εκ βαθέων άρθρο του δάσκαλου ΒΑΣΙΛΗ ΤΑΣΙΝΟΥ*

ΠΙΣΤΕΥΩ ότι είναι παραδεκτό από όλους σχεδόν τους Έλληνες, ότι η πατρίδα μας περνάει μια πολύπλευρη κρίση. Κρίση στην οικονομία, κρίση στην πολιτική και κοινωνική ζωή, κρίση στις ηθικές αξίες, κρίση στον συνδικαλισμό, κρίση στην παιδεία. Μια και εργάζομαι στο χώρο της Παιδείας, θα ήθελα να εκφράσω μερικές σκέψεις και διαπιστώσεις, γύρω από τον συνδικαλισμό των εκπαιδευτικών, τις επιπτώσεις του στην ελληνική κοινωνία, καθώς και τις ευθύνες της πολιτείας έναντι της Παιδείας.

Θεωρώ ότι είναι μειονέκτημα στο χώρο της Παιδείας – και σε κάθε εργασιακό χώρο θα έλεγα – να υπάρχουν μόνιμοι συνδικαλιστές. Θα έπρεπε – δεν ξέρω νομικά πώς μπορεί να γίνει αυτό – οι συνδικαλιστές να παραμένουν περιορισμένο χρόνο σε ηγετικές θέσεις, χωρίς να έχουν δικαίωμα επανεκλογής και όχι να παρατηρείται το σημερινό θλιβερό φαινόμενο του επαγγελματία συνδικαλιστή, που μετά από μια πολύχρονη και «ευδόκιμη» συνδικαλιστική θητεία, να αναρριχάται σε διάφορες προνομιούχες θέσεις. Να χρησιμοποιεί δηλαδή τον συνδικαλισμό, σαν εφαλτήριο για τις προσωπικές του φιλοδοξίες.

Επίσης δεν θεωρώ σωστό να χορηγούνται συνδικαλιστικές άδειες και ορισμένοι να απαλλάσσονται εντελώς από την εργασία τους. Πρέπει να αντιληφθούμε, ότι αναλαμβάνοντας συνδικαλιστικές υποχρεώσεις, πάμε να δώσουμε και όχι να πάρουμε. Και δυστυχώς – αν θέλουμε να μην κρυθώσουμε πίσω από το δάχτυλό μας – η πλειοψηφία των συνδικαλιστών, δεν πάνε να δώσουν αλλά να πάρουν.

* Δάσκαλος του 1ου Δημοτικού Σχολείου Παιδείας.

Πολλοί από τους υψηλά ιστάμενους συνδικαλιστές ουσιαστικά δεν γνωρίζουν το χώρο της Παιδείας, μια και έχουν χρόνια να εργαστούν. Πληρώνονται ως εκπαιδευτικοί, ενώ επαγγέλλονται τους συνδικαλιστές. Και ρωτάω: Είναι δυνατόν αυτοί οι άνθρωποι που έχουν χρόνια να μπουν σε τάξη, να κάνουν σωστές προτάσεις για την Παιδεία ή για το συμφέρον του εκπαιδευτικού; Είναι δυνατόν να βασανίζουν το μυαλό τους για την επιτυχία του διδακτικού έργου όταν άλλες είναι οι προτεραιότητες που έχουν; Αυτοί έχουν ξεκοπεί εντελώς από τη δουλειά τους. Εκείνο που ξέρουν να κάνουν καλά είναι να προκηρύσσουν απεργίες, να βγάζουν συνθήματα με καλή ρίμα, να αφισκοκολλούν με μεγάλη ταχύτητα κ.λπ.

ΕΝΑ άλλο σημαντικό θέμα, στο οποίο θα ήθελα να μείνω είναι οι απεργίες στο χώρο της εκπαίδευσης. Κατά την άποψή μου απεργίες στο χώρο μας – και σε πολλούς άλλους χώρους θα έλεγα – δεν έχουν κανένα νόημα. **Εγώ καταλαβαίνω μόνο τις απεργίες που γίνονται από τους εργάτες.** Εκεί ο εργάτης, όταν δεν αμείβεται ικανοποιητικά και δουλεύει κάτω από δύσκολες συνθήκες, αφού εξαντλεί όλα τα περιθώρια, αναγκάζεται να απεργήσει. Η απεργία του πλήττει άμεσα τον εργοδότη του, ο οποίος πρέπει να σταθμίσει από τη μια το κόστος της απεργίας, κι από την άλλη τις αυξήσεις που ζητούν οι εργάτες και να προβεί, αν θέλει να επιβιώσει η επιχείρησή του και να υπάρχει εργασιακή ειρήνη, στις αναγκαίες παροχές. Όταν όμως απεργεί ο δάσκαλος σταματάει την παραγωγή; Εκείνο που καταφέρνει είναι να χάνουν τα παιδιά τα μαθήματα, να τριγυρνούν άσκοπα στους δρόμους κι αυτοί να νομίζει ότι αγωνίζεται.

Παρ' όλα αυτά οι συνδικαλιστές επιμένουν στις

απεργίες. Γιατί; Πιστεύω από τη μια μεριά για να αποδείξουν ότι δικαίως κατέλαβαν τα συνδικαλιστικά έδρανα και από την άλλη για να φθείρουν την εκάστοτε κυβέρνηση. Με άλλα λόγια, δυστυχώς, οι απεργίες στον κλάδο μας κρύβουν πολιτικές σκοπιμότητες. Γι' αυτό άλλωστε έχουν μικρό ποσοστό συμμετοχής. Προβλήματα σοβαρά υπάρχουν. Δεν θα τα λύσουν όμως οι απεργίες που μάλιστα αποφασίζονται ερήμην των εκπαιδευτικών. Είναι δυνατόν να κλείνουν τα νηπιαγωγεία, τα γυμνάσια, τα λύκεια, τα πανεπιστήμια, αγωνιζόμενα για την αναβάθμιση της Παιδείας; Σκέφτομαι, αν ο Κοσμάς ο Αιτωλός θα μπορούσε να φανταστεί, ότι οι Ελεύθεροι Έλληνες θα κλείναν μόνο τους τα σχολεία!!! Μόνο χαρά δίνουν στους εχθρούς μας και τίποτε περισσότερο.

ΚΑΤΑ την άποψή μου ο συνδικαλισμός πρέπει να αλλάξει φιλοσοφία. Δεν επιτρέπεται, διεκδικώντας δίκαια αιτήματα (αναβάθμιση Παιδείας, αυξήσεις μισθών κ.λπ.), να στρέφεται ουσιαστικά κατά της Παιδείας. Όση ευθύνη και να έχουν οι κυβερνώντες – που σίγουρα έχουν – δεν μπορεί κάθε τόσο να κλείνουν τα σχολεία. Αυτό πιστεύω είναι καθαρά ελληνικό φαινόμενο. Δεν ξέρω καμιά άλλη χώρα στον κόσμο, που τα ανάλογα σωματεία των εκπαιδευτικών, να προκηρύσσουν τόσες πολλές απεργίες. Δεν μπορώ να καταλάβω πώς πολλοί από μας τους Έλληνες θεωρούμε αγώνα μόνο τις απεργίες και επιτυχημένους συνδικαλιστές αυτούς που μας κατεβάζουν σε απεργίες.

Κοντολογίς θα έλεγα αν αυτός που αποκαλείται συνδικαλισμός στην Ελλάδα, δεν σασπίσει εντελώς για να λειτουργήσει σαν λίπασμα σε κάτι καινούργιο που θα γεννηθεί, τότε η κρίση στην Παιδεία θα επιδεινωθεί. Βλέποντας τα πράγματα απ' αυτή την οπτική γωνία ίσως είναι αναγκαίος λίγος κατήφορος ακόμη...

Για να μην είμαι όμως άδικος υπάρχουν συνδικαλιστές που βλέπουν τα πράγματα στις σωστές τους διαστάσεις. Δυστυχώς όμως είναι φαιτениές εξαιρέσεις, ανήμποροι να αντιδράσουν λόγω αντικειμενικών δυσκολιών και να παρουσιάσουν τις θέσεις τους στον ευρύ κύκλο των εκπαιδευτικών.

ΕΡΩ ότι οι απόψεις μου αυτές θα ξενίσουν τους συνδικαλιστές. Η φωνή όμως της συνείδησής μου και η αγάπη μου προς την πατρίδα που την βλέπω να κινδυνεύει περισσότερο από μας τους ίδιους, παρά από τους Οθωμανούς, τους Σκοπιανούς και τους λοιπούς εχθρούς, με ώθησε να δημοσιεύσω τις σκέψεις μου. Σε καμιά περίπτωση δεν μονοπωλώ τη φιλοπατρία· και ούτε σε καμιά περίπτωση υπονοώ ότι οι συνδικαλιστές αυτοί δεν αγαπούν την πατρίδα. Είμαι όμως κατηγορηματικός σε τούτο: 'Αθελά τους με την τακτική που ακολουθούν, όχι μόνο δεν προσφέρουν τίποτε στους εκπαιδευτικούς και την Παιδεία, αλλά φέρνουν ακριβώς τα αντίθετα αποτελέσματα. Η ιστορία μας διδάσκει, ότι άνθρωποι με καλές προθέσεις, εκτιμώντας λάθος καταστάσεις, με τις ενέργειές τους έφεραν πολλά δεινά στον τόπο μας.

ΒΕΒΑΙΑ δεν φταίμε για όλα αυτά που γίνονται στο χώρο της Παιδείας μόνο εμείς οι εκπαιδευτικοί. Άρχισα απλώς να γράφω από «τα του οίκου μας».

Την πρώτη και κυριότερη ευθύνη την έχει η πολιτεία. Και για να γίνω πιο συγκεκριμένος· με τις ευλογίες της εκάστοτε κυβέρνησης και της εκάστοτε αντιπολίτευσης, ο συνδικαλισμός πήρε τη θλιβερή αυτή μορφή. Ποτέ δεν τον άφησαν ακηδεμόνευτο κι αδέσμευτο να λειτουργήσει στο χώρο της Παιδείας. Πάντα θέλανε να τον χειραγωγούν, για να τον έχουν

THE BANK OF NOVA SCOTIA

ΜΗΝΙΑΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΜΗΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1992

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

TAMEIO-ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ-ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	42.289.071.133
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	19.365.907.254
ΛΟΙΠΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	4.167.389.502
ΔΑΠΑΝΑΙ ΕΞΟΔΑ	5.515.219.658
ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ	4.075.170.556
	75.392.758.103

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	45.479.832.097
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΥΠΟΚ/ΜΑΤΑ	13.997.170.175
ΛΟΙΠΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	11.840.585.275
ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ	4.075.170.556
	75.392.758.103

THE BANK OF NOVA SCOTIA

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΕΜΜ. Ι. ΓΡΥΛΛΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΓΡ. ΡΟΓΚΑΚΟΣ

πειθηγό οργάνο στα κομματικά τους συμφέροντα.

Άλλη σοβαρή ευθύνη της πολιτείας είναι, ότι δεν εφάρμοσε ποτέ, μα ποτέ, αξιοκρατία στο χώρο της Παιδείας. Και στο παρελθόν με τις προηγούμενες κυβερνήσεις και τώρα.

Δάσκαλοι ικανοί να προσφέρουν – με μοναδικό «μειονέκτημα» ότι δεν ανήκουν στο κυβερνητικό κόμμα, απορρίπτονται με υποτιμητικές για τα προσόντα τους βαθμολογίες, όπως καταγγείλει συνάδελφος στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο», (24.9.1991) – δεν στελεχώνουν την εκπαίδευση. Δάσκαλοι που σηκώνουν το ανάστημά τους στην αυθαιρεσία διώκονται από διευθυντές και προϊστάμενους, που δεν διστάζουν να αλλοιώνουν ακόμη και τα πρακτικά του σχολείου, όπως καταγγείλει άλλος συνάδελφος στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» (25.6.1992).

Δάσκαλοι - ιεραπόστολοι, που στόχο έχουν να μάθουν ελληνικά στους Έλληνες της διασποράς, όχι μόνο δεν υποβοηθούνται στο έργο τους, αλλά και διώκονται από το υπουργείο Παιδείας, όπως καταγγείλει άλλος συνάδελφος στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» (3.9.1992). Πρόθεσή μου εδώ δεν είναι να αναφέρω όλες τις αδικίες και τις διακρίσεις σε βάρος των συναδελφών μου, (δεν θα έφτανε φοβούμαι ο χώρος ολόκληρου του «Οικονομικού Ταχυδρόμου») αλλά απλά να αναφέρω ενδεικτικά μερικές απ' αυτές, για να δείξω πως δυστυχώς και σήμερα, επαναλαμβάνονται οι ίδιες γνώριμες συνήθειες του παρελθόντος.

ΕΝΑ άλλο θέμα που ήθελα να θίξω είναι οι μεγάλες ευθύνες που έχει η πολιτεία, παλαιότεν μέχρι σήμερα για την οικονομική εξαθλίωση των εκπαιδευτικών. Παρ' όλη τη διειρητική κατάσταση που υπάρχει, πρέπει οι εκπαιδευτικοί να αμείβονται ικανοποιητικά. Όπως το κράτος δαπανά – και καλά κάνει – λεφτά για την Εθνική Άμυνα (μισθούς αξιωματικών οπλικών συστημάτων, κ.λπ.) έτσι πρέπει να δαπανά λεφτά και για την Παιδεία (μισθούς εκπαιδευτικών, κατασκευή σχολείων κ.λπ.). Να μπορέσει ο εκπαιδευτικός να στηρίζεται μόνο στο μισθό του για να ζήσει και όχι να τον αναγκάζουν να κάνει διάφορες άλλες δουλειές για να τα βγάλει πέρα.

Θα μου πείτε, αν αύριο οι εκπαιδευτικοί πάρουν διπλάσιο μισθό θα λυθούν ως διά μαγείας τα προβλήματα της Παιδείας. Φυσικά όχι. Αν η οικονομική αναβάθμιση των εκπαιδευτικών δε συνοδεύεται από αξιοκρατία (αυτή δεν χρειάζεται χρήματα) σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, κι αν δεν απαγκιστρωθεί η Παιδεία από τη θηλιά του κομματισμού (και 'δω δε χρειάζεται χρήματα αλλά πατριωτισμός) τότε σίγουρα και οι αυξήσεις στους μισθούς και οτιδήποτε άλλο δοθεί, δεν θα έχει κανένα αντίκρυσμα.

Πρέπει όλοι μας να καταλάβουμε, ότι η θωράκιση της πατρίδας μας περνάει μέσα από μια δυνατή και υγιή Παιδεία. «Ο μόνος σίγουρος δρόμος για να κατακτήσουμε ένα καλύτερο μέλλον και να ανταποκριθούμε στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια πρόκληση είναι μόνο η Παιδεία. Και η Παιδεία είναι ο μόνος μοχλός για να ξεπεράσουμε την κρίση που έχουμε ως ελληνική κοινωνία σε όλους τους τομείς».

Συνοψίζοντας θα έλεγα πως δεν βλέπω τα πράγματα καθόλου ρόδινα. Από τη μια μεριά ο «αγωνιστικός συνδικαλισμός» κι από την άλλη η αναξιοκρατία, η ισοπέδωση, η κομματικότητα και η οικονομική εξαθλίωση των εκπαιδευτικών, συνθέτουν το σημερινό κατάντημα. Πώς θα μπορέσουμε σαν λαός να περάσουμε τη μεγάλη κρίση που μαστίζει όλους τους τομείς της κοινωνίας μας και περισσότερο τον ευαίσθητο χώρο της Παιδείας;

Ο καθένας μας ας αναλογισθεί τις ευθύνες του κι από το δικό του μετερίζι ας βάλει το λιθαράκι του στην ανόρθωση της Παιδείας. □

1. Γεώργιος Σουφλιάς - υπουργός Παιδείας («Ταχυδρόμος», 4.9.91).

ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ

Μια εναλλακτική μορφή ενέργειας που προσφέρει «πολλά» στον σύγχρονο άνθρωπο

ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ: Μια εναλλακτική – ήπια μορφή ενέργειας, που χρησιμοποιείται πλέον σε παγκόσμια κλίμακα, και αξιοποιούμενη κατάλληλα, μπορεί να καλύψει πολλές ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου και σημαντικά ενεργειακά κενά.

Η Γεωθερμική Ενέργεια (πολύ φιλική προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον) εντοπίζεται σε ορισμένες προνομιακές περιοχές του πλανήτη μας, ανάμεσα στις οποίες και η χώρα μας που διαθέτει γεωθερμικά πεδία, δυστυχώς ανεκμετάλλευτα μέχρι σήμερα.

Στις αρχές του αιώνα οι θερμές πηγές του νερού και οι πίδακες ατμού αξιοποιούνταν μόνο ως τουριστικό αξιοθέατο στις περιοχές που υπήρχαν γεωθερμικά πεδία. Η εκκίνηση των προσπαθειών για την εκμετάλλευση της γεωθερμικής ενέργειας τοποθετείται το 1904 στην Ιταλία.

Η μέθοδος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από γεωθερμοληκτρικές μονάδες εφαρμόστηκε τα επόμενα χρόνια σε δεκαετίες άλλες χώρες, όπου βοήθησε στην κάλυψη των ενεργειακών αναγκών και προσέφερε σημαντικότητα οφέλη στην οικονομική ανάπτυξη διαφόρων περιοχών.

Τα κράτη που βρίσκονται σε απόσταση αναπνοής από τον Αρκτικό κύκλο, όπως η Ισλανδία (η πρωτεύουσα της Χώρας Ρεϊκιάβικ, με την καθαρότερη ατμόσφαιρα του κόσμου θερμαίνεται κατά 86% από γεωθερμική ενέργεια), η αξιοποίηση της Γεωθερμίας βοηθάει να καλλιεργούνται μέσα σε θερμκήπια λουλούδια, οπωροκηπευτικά και φρούτα.

Θεωρούνται τυχεροί οι κάτοικοι των περιοχών στις οποίες η Γη χαρίζει αυτό το αγαθό, γεγονός που αποδείχθηκε την εποχή της παγκόσμιας ενεργειακής κρίσης του 1973, όταν τινάχτηκαν στα ύψη οι τιμές των υγρών καυσίμων.

Περισσότεροι από 50.000.000 κιλοβάτ γεωθερμικής ισχύος σταθμοί είναι εγκατεστημένοι σε ολόκληρο τον κόσμο.

Περίπου οι μισοί, βρίσκονται στις ΗΠΑ. Από την αξιοποίηση και την εκμετάλλευση της γεωθερμικής ενέργειας προκύπτουν σημαντικά οφέλη, όπως νέες θέσεις εργασίας, προσέλευση τουριστών και ανάπτυξη μη ηλεκτρικών εφαρμογών όπως θερμκήπια, ιχθυοκαλλιέργειες κ. ά.

Οι εφαρμογές της Γεωθερμίας είναι πολλές. Μεταξύ άλλων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αφαλάτωση νερού σε περιοχές που έχουν πρόβλημα ύδρευσης, στη Γεωργία, στην Τυροκομία και σ' ένα πλήθος άλλων εφαρμογών.

Γνωστοί επιστήμονες σε ολόκληρο τον κόσμο επισημαίνουν, ότι η Γεωθερμική ενέργεια όταν χρησιμοποιείται για ηλεκτροπαραγωγή, δεν παρουσιάζει επιπτώσεις στο περιβάλλον, σε σύγκριση με τις συμβατικές μεθόδους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως το πετρέλαιο «ντήζελ», το «μαζούτ» και ο λιγνίτης. Το βασικό επιχείρημα που χρησιμοποιούν ορισμένοι κατά της Γεωθερμίας είναι η ενοχλητική δυσσομία του υδροθείου. Βέβαια, σε όλες τις φημιστιογενείς περιοχές υπάρχει αυτή η οσμή του υδροθείου, η οποία φυσικά εμφανίζεται και στις γεωθερμικές εκμεταλλεύσεις.

Ωστόσο τα τελευταία χρόνια έχουν ανακαλυφθεί από ειδικούς επιστήμονες μέθοδοι, που δεσμεύουν αυτές τις μικρές και εντελώς ακίνδυνες ποσότητες του υδροθείου, εξαφανίζοντας αυτή τη χαρακτηριστική οσμή.

Η χώρα μας, λένε οι επιστήμονες είναι τυχερή αφού διαθέτει πλούσια γεωθερμικά πεδία τα οποία βρίσκονται κατά μήκος του τόξου Κορίνθου, Μεθάνων, Μήλου, Σαντορίνης και Νίσυρου.

Γεωθερμικά πεδία αξιοποιήσιμα και εκμεταλλεύσιμα που μπορούν να προσφέρουν άμεσα στην ανάπτυξη αυτών των περιοχών, αλλά και στην εθνική οικονομία.

Στη χώρα μας, η ΔΕΗ στα πλαίσια του προγράμματος Περιφερειακής Ανάπτυξης και με τη στενή συνεργασία της ΕΟΚ προγραμματίσει μέχρι το 2000 την εγκατάσταση γεωθερμικών μονάδων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας

Το συνολικό γεωθερμοληκτρικό δυναμικό στην Ελλάδα που εκτιμάται σήμερα ότι μπορεί να αξιοποιηθεί για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αντιστοιχεί σε εγκατεστημένη ισχύ της τάξεως των 200.000 κιλοβάτ, πράγμα που σημαίνει εξοικονόμηση ετησίως εκατοντάδων χιλιάδων τόννων πετρελαίου.

Αν και η Γεωθερμία θεωρείται πολύ φιλική μορφή ενέργειας προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον, δέχεται στη χώρα μας αντιδράσεις που πηγάζουν κυρίως από την άγνοια και την παραπληροφόρηση του κοινού.

Σε μια εποχή που η εθνική οικονομία αντιμετωπίζει πλήθος προβλημάτων, σε καιρούς που η χώρα έχει ανάγκη από καθαρή και «φθηνή» ενέργεια και από ενεργειακή αυτόρκεια, πρέπει – επιτέλους – να γίνει κατανοητό ότι η γεωθερμική ενέργεια δεν μπορεί να παραμείνει επί μακρόν αναξιοποίητη. Τη στιγμή, μάλιστα που το όφελος για τις περιοχές που έχουν γεωθερμικά πεδία – και ιδίως για το ακριτικό τόξο – είναι πολύ μεγάλο. Τόσο για τη συγκράτηση του τοπικού πληθυσμού, όσο και για την ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου τους.